

החודש תוכלו למצוא בעמוד 3 ידיעה קצרה בנושא שיתוף פעולה להפצה בת קיימא. הידיעה אמנם קצרה, אבל מהותית. קווי ההפצה של חברות מזון ושתייה שונות בבריטניה, בהן חברות ענק כמו קוקה-קולה, נסטלה והיינץ, אוחדו לצורך התייעלות בצריכת משאבים. המניע, בראש ובראשונה, הוא כלכלי – עם מחירי הדלק הגואים, אין מי שלא מחפש דרכים לצמצם עלויות. בנוסף, הצרכנים כיום בוחנים בין שאר הקריטריונים גם את תג המחיר הסביבתי שמוצמד למוצר, והקטנת מרחקי נסיעה פירושה תג מחיר סביבתי נמוך יותר.

איחוד קווי הפצה של חברות בסדר גודל כזה אינו עניין של מה בכך וההיערכות הלוגיסטית העצומה היא שהופכת זאת למעניין כל-כך. סביר להניח שאם הייתה עולה כיום הצעה כזו בחברה בישראל, היא הייתה נפסלת על הסף בטיעונים של לוגיסטיקה בלתי אפשרית. הדוגמא שנותנת כאן החברות בבריטניה היא מרתקת, ומוכיחה שמהלכים כאלו, על אף שנראים מסובכים ויקרים, הם בפועל כדאיים.

יכול להיות שההתארגנות תצריך משאבים רבים, אבל התועלת שבסופו של מהלך מסוג זה היא גדולה – גם כלכלית, גם מיתוגית וכמובן סביבתית.

חודש טוב!

תוכן הענינים

- 2 עמוד..... סביבה וחברה
- 3 עמוד..... תחבורה ותעופה
- 4 עמוד..... מוצרים, מגמות ותהליכים
- 5 עמוד .. גזי חממה, אנרגיה ושינויי אקלים
- 6 עמוד ..... מחויבות, שקיפות ודיווח
- 7 עמוד..... חקיקה ופסקי דין

אסיף-אסטרטגיות בע"מ עוסקת ביזמות ופיתוח עסקי המטמיעים מחויבות לסביבה וערכים חברתיים. אנו מתמחים בבניית אסטרטגיה ובתהליכים ייחודיים בהם טרם התגבשה תורה סביבתית-עסקית סדורה: בניהול סביבתי, בבניית שקיפות, דיווח ודיאלוג ציבורי, בבדיקת טכנולוגיות והשקעות ובהכוונת מחקר, פיתוח מוצרים ושירותים ובשיווק "ירוק".

בין לקוחותינו נמנים: אגד, נשר תעשיות מלט ישראלים, דן – תחבורה ציבורית, כיל מוצרים תעשייתיים, מעבדות שרון, משרד התשתיות הלאומיות, המשרד לאיכות הסביבה ואחרים.

פרטים נוספים באתר אסיף-אסטרטגיות בע"מ: <http://www.assifstrategies.com/>

עריכה : לימור ספקטורובסקי-כוכבי ויואלה גאנם

בסיכום פורום קיסריה, שהציג דוד ברודט בפני ראש הממשלה, ציין כי נושא סביבה וכלכלה הוא בעל משמעות גלובלית, וכן בעל משמעות להליך כניסתה של ישראל ל-OECD. הנושא הסביבתי מעלה הזדמנויות עסקיות חדשות. מאידך, אי הפנמת עלויות חיצוניות עלולה להוביל לעיוותים במשק. עוד ציין ברודט, כי יש צורך בכלים לתמחור העלויות הסביבתיות החיצוניות, והפנה את תשומת הלב של ראש הממשלה להמלצות הצוות הסביבתי, כי כל החלטת ממשלה תלווה במסמך סביבתי וחישובי עלות תועלת למשק.

<http://sviva.gov.il/Environment/bin/en.jsp?enPage=BlankPage&enDisplay=view&enDispWhat=Object&enDispWho=News%5el4183&enZone=News>

למסמך המלא - "סביבה וכלכלה - הזדמנויות וסיכונים"

<http://www.idi.org.il/events1/CaesareaForum/Documents/SVIVA.pdf>

העריפו במקסיקו-סיטי פוגע בחוש הריח

הזיהום הכרוני במקסיקו סיטי צובע את שמי העיר בצהוב, וגורם להזדהרות חוזרות ונשנות לתושבים להישאר בבתיהם, ועכשיו מתברר שהוא גם פוגע בחוש הריח שלהם. מבדיקות שנערכו בעיר עולה שתושבי העיר – מטרופולין עמוס שבו כ-20 מיליון תושבים ו-4 מיליון כלי רכב – מתאמצים הרבה יותר מתושבי אזור שכן להריח ריחות יומיומיים כמו קפה או מיץ תפוזים. במחקר שנערך בנושא הוסיפו החוקרים תוסף שהוא מזהם מוכר למזון לאבקת חלב, ונתנו לתושבי מקסיקו סיטי, ולתושבי העיר השכנה להריח את המזון. החוקרים מצאו שתושבי האזור הכפרי השכן זיהו את הזיהום בריכוזים נמוכים בהרבה.

<http://www.reuters.com/article/environmentNews/idUSN0430376020080604?feedType=RSS&feedName=environmentNews>

הארווארד, ייל ואחרות מאמצות עקרונות בנייה ירוקה

עליית מחירי האנרגיה והמודעות הסביבתית הגוברת הביאו גם אוניברסיטאות בעולם ליישם את עקרונות הבנייה הירוקה. צמחים נובטים על הגגות וסלונים זכוכית לקליטה מקסימאלית של קרני שמש הן רק שתיים מדוגמאות רבות ליצירתיות סביבתית בבנייה. מנהל הכספים של ביה"ס למדע באוניברסיטת הרווארד אומר כי הויכוח המתמשך לגבי מידת ההשקעה הרצויה בבנייה ירוקה הוכרע לאחרונה, ואפילו מנהלים שבעבר חשבו כי ההוצאות על כך גבוהות מדי מודים כיום כי זו השקעה נבונה. גם קומפלקס המדע באוניברסיטת הרווארד וכן בניין ביה"ס ליערנות וסביבה באוניברסיטת ייל, שעתידי להיות למבנה "מאוזן פחמנית" – שניהם אמורים לקבל את אישור הפלטינום של LEED לבנייה ירוקה.

<http://www.environmentalleader.com/2008/06/30/harvard-yale-others-embrace-green-design>

לונדון – הפחתת הזיהום האריכה את חיי התושבים

מחקר בריטי בדק ומצא כי יישום אגרות גודש – תשלום מיוחד עבור נסיעה בנתיבים, אזורים או שעות מסוימות ביום – עשוי לתרום שנים לתוחלת החיים של תושבי האזור. במקרה של לונדון, הוסיף יישום אגרת גודש במרכז העיר שנתיים תמימות לחייהם של התושבים. צוות החוקרים הבריטי, בהם פרופ' פול וילקינסון מאוניברסיטת לונדון, בחן את השפעות אגרת הגודש בעיר ומצא כי באזורים בהן הונהגה עלתה תוחלת החיים ב-183 שנים לכל 100 אלף תושבים. בסך-הכל, נוספו לתושבי לונדון כ-1,888 שנות חיים.

<http://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-3550343,00.html>

איכות סביבה וכלכלה בפורום קיסריה

בפורום קיסריה להתוויית מדיניות כלכלית לאומית, שהתקיים בסוף יוני 2008, נכלל לראשונה נושא סביבה וכלכלה כנושא מרכזי בפורום חשוב זה של כלכלני המשק. מסמך בנושא "סביבה וכלכלה - הזדמנויות וסיכונים" הוגש והוצג בכנס. המסמך, שהוכן על ידי צוות בראשותו של פרופ' ערן פייטלסון, התייחס לנושאים: אנרגיה, זיהום אוויר, התחממות כדור הארץ, שטחים פתוחים, תחבורה, מים ופסולת.

GM מסמנת את המעבר לכלי רכב קטנים

יו"ר ומנכ"ל חברת ג'נרל מוטורס, ג. ריצ'רד ווגנר, הודיע כי החברה מתכננת לעבור כמה שינויים מבניים, ובהם סגירת ארבעה מפעלי משאיות והצגת קו חדש של כלי רכב קטנים לצפון אמריקה. כמו כן מתכננת החברה להגדיל את ייצור כלי הרכב החשמליים, כמו ה-Chevy Volt שהחברה תתחיל לשווק ב-2010.

בנוסף, החברה מתכוונת להתייחס בפעילויותיה לטרנד הצרכני של כלי רכב יעילים יותר בצריכת דלק, ומתכננת להציג כלי רכב קטן חדש, שיהיה מצויד ונוח יותר מאלו הקיימים כיום בשוק.

<http://www.environmentalleader.com/2008/06/05/gm-signals-shift-to-smaller-cars-mulls-putting-hummer-on-the-block>

שיתוף פעולה- טוב לסביבה וגם לכיס

37 מחברות המזון והמשקאות הגדולות ביותר בבריטניה, כולל קוקה-קולה והיינץ, חברו יחד לשם יצירת "הפצה בת קיימא". ביוזמה זו יאוחדו קווי הפצה של החברות השונות וכך יופחתו מספר המשאיות על הכביש. כבר השנה צפויה ירידה של 800 משאיות מהכביש, כלומר הפחתה של 23 מיליון ליטרים של דלק דיזל. היוזמה נובעת בעיקר מהעלייה במחירי הדלק יחד עם המודעות הגוברת והרצון למיתוג פחמני של מוצרים. חברת נסטלה ו-United Biscuits החלו לעבוד יחד כבר בתחילת 2007 וכיום החברות טסקו ויוניליוור בוחנות גם הן שיתוף פעולה תחבורתי.

<http://www.environmentalleader.com/2008/06/21/collaboration-cuts-transportation-emissions-saves-dough>

אייר-פראנס מתלוננת: תכנית הסחר בפליטות של האיחוד האירופי לא הוגנת

החברה הצרפתית-הולנדית טוענת כי התכנית של האיחוד האירופי לסחר בפליטות (ETS) אינה הוגנת ומפלה לרעה חברות תעופה אירופאיות באופן שעלול להוביל להתמוטטותן הפיננסית. התכנית של האיחוד האירופי מציעה לחייב את כל 27 המדינות שחברות בה לשלם עבור פליטות הפחמן שלהן. באופן כזה, טוענים באייר-פראנס, האיחוד למעשה ייתן לחברות תעופה זרות שכן הן אינן מחויבות בתשלום זה ויהפוך את התחרות בשוק ללא הוגנת. מהאיחוד האירופי נמסר כי הם לוחצים על האמריקאים להצטרף לתכנית זו או לפתח תכנית דומה משלהם על מנת שלא ליזרע עיוות בשוק. האירופאים מאיימים על האמריקאים שאם לא יעשו כן יפחיתו את מכסת הטיסות שלהם לכל מדינות האיחוד האירופי.

<http://www.environmentalleader.com/2008/06/10/air-france-eu-emissions-trading-scheme-unfair>

חיפה עוברת לכלי רכב חשמליים

בתוך כ-4 שנים חיפה תהיה העיר החשמלית הראשונה בישראל לאחר שצי הרכב של העירייה יהיה חשמלי. כך אמר ראש העיר חיפה יונה יהב, בעת שבחן החודש את הרכב החשמלי הראשון שהגיע לישראל. הרכב מיוצר ע"י חברת PIAGGIO האיטלקית, מונע בעזרת שישה עשר מצברים של 6 וולט כל אחד. אורך חיי המצברים הוא כשבע מאות טעיות - בכל שקע חד פאזי ביתי, ב-8 שעות. טווח הנסיעה של הרכב כ-120 ק"מ והוא מסוגל לפקח מהירות מרבית של 65 עד 70 קמ"ש. מעבר לפליטות המפעלים באזור, אחד ממקורות הזיהום בחיפה הוא מכלי רכב ואותו אפשר לצמצם יותר בקלות. לצורך המעבר לרכבים חשמליים פנתה העירייה ליבואני הרכב בישראל וביקשה לבצע התאמות בכלי הרכב המיועדים לה כמו גם פיתוח ספריית מצברים בה ניתן יהיה לטעון את המצברים השונים מבלי להשבית את הרכב בזמן הטעינה.

לצד היתרון האדיר, שבמניעת הזיהום יביא השימוש בכלי הרכב לחסכון גדול בהוצאות התפעוליות. על פי הערכת היבואן עלות אחזקת הרכב לק"מ בין 9 ל-10 אגורות בעוד שהעלות לאחזקת רכב רגיל מוערכות בין 55 ל-60 אגורות לקילומטר.

<http://www.nrg.co.il/online/1/ART1/743/381.html>

מוצרים, מגמות ותהליכים

לקוחות בנקים ירוקים נאמנים יותר

687,000 טון של נייר יכול להיחסך מדי שנה אילו כל משקי הבית בארה"ב היו מפסיקים לקבל חשבונות ותצהירים מודפסים. כמות זו מקיפה את כדה"א 239 פעמים. למרות שמרבית הנסקרים הביעו עניין באימוץ עקרונות הבנקאות הירוקה, עדיין 3 מתוך 4 מעידים כי מקבלים תצהירים מודפסים. צרכנים נאמנים יותר למוסדות פיננסיים שכן מתחשבים ברצונותיהם. 48% מהנסקרים העידו כי סביר יותר שיעשו עסקים עם גופים פיננסיים שנתפסים בעיניהם כירוקים לעומת 8% שהעידו ההפך (היתר היו אדישים). על הבנקים להציע אפשרויות ירוקות שהן נגישות ומחייבות וגם מאוד פשוטות לביצוע, כך אמר אנליסט מ-Javelin.

הצפי הוא שהבנקאות האלקטרונית תצמח ב-55% עד 2011, ותשרת כ-72 מיליון משקי בית. עד שנה זו גם צפוי ש-76% מכלל משקי הבית שגולשים ברשת גם ינהלו את חשבונות הבנק שלהם דרך הרשת.

<http://www.environmentalleader.com/2008/06/04/customers-more-loyal-to-green-banks>

צעד לעסקים קטנים - צעד גדול לאנושות

התפיסה כי עסקים קטנים אינם יכולים לצמצם את צריכת האנרגיה שלהם כיוון שאינם יכולים להקצות תקציבים גדולים לנושא פשוט איננה נכונה. לפי ה-Energy Star Small Business Program, הפחתות של 10 עד 30 אחוזים הן בנות ביצוע ומשתלמות לחברות קטנות מבחינה כלכלית. הפחתת צריכת האנרגיה יכולה להיעשות בעזרת יוזמות שונות ופשוטות יחסית, החל מייעול מסלולי נסיעה בחברות של יחידות ועד להתקנת מערכות לכידת אויר לשמירה על טמפרטורה קבועה.

<http://www.environmentalleader.com/2008/06/17/small-businesses-reducing-energy-costs>

בקרב בבריטניה: כביסה בכוס מים אחת

רוב הבריטים אמנם לא סובלים ממצוקת מים, אך מכונת כביסה שמשתמשת בכוס מים אחת בלבד צפויה לצאת למכירה בבריטניה בשנה הבאה. המכונה, תוצרת חברת זירוס (Xeros Ltd), משתמשת בטכנולוגיה שפותחה באוניברסיטת לידס, אחד המוסדות הבולטים בחקר הסביבה בבריטניה. לדברי החברה, המכונה משתמשת בכ-2 אחוזים מהמים והאנרגיה שצורכת מכונת כביסה רגילה.

איך זה עובד? זיזי פלסטיק מיוחדים מסירים את הלכלוך והכתמים מהבגדים, אך משאירים אותם יבשים. הטכנולוגיה חסכונית גם משום שאין יותר צורך לייבש אחר כך את הבגדים הרטובים במייבש.

לדברי החברה, שעוררה התעניינות מצד משקיעים, מחירה של המכונה היבשה אינו צפוי להיות יקר באופן דרמטי לעומת מכונה רגילה. מכונת כביסה רגילה צורכת כ-35 ליטר של מים עבור כל קילו כביסה, בנוסף על החשמל הנדרש להפעלתה ולחימום המים, והחשמל הנדרש לייבוש הבגדים. בכל שנה נמכרות בבריטניה כ-2 מיליון מכונות כביסה, בשווי כמיליארד לירות שטרלינג.

<http://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-3553844,00.html>

וילונות אמבטיה מויניל משחררים 100 סוגי כימיקלים רעילים

מחקר שנערך על ידי קבוצת קנדיות ואמריקאיות מראה שהריח האופייני של וילונות אמבטיה כנראה מעיד על רעילותו לאדם. מחברי המחקר אומרים שיותר מ-100 כימיקלים רעילים שונים משתחררים לאוויר מוילונות אמבטיה עשויים PVC. מכיוון שחלקם נדיפים, בני אדם בסביבתם יכולים לשאוף אותם. המחקר טוען כי החומרים הרעילים שמשחררים מוילונות ה-PVC עלולים לתרום לבעיות בריאות כמו קשיי נשימה, נזק למערכת העצבים המרכזית, לכבד ולכליות, לבחילות, כאבי ראש ואובדן קואורדינציה.

"חשיפה משולבת לכימיקלים המרובים שמשחררים מוילונות הויניל לאמבטיה היא סיבה לדאגה, במיוחד בילדים, שהם יותר רגישים לכימיקלים רעילים".

<http://www.canada.com/montrealgazette/news/story.html?id=63f18241-f884-4138-b7aa-44463ed7cc9f>

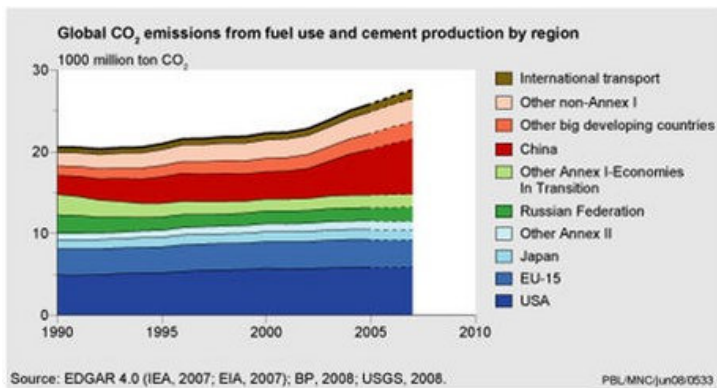
חדים, הפך משבר האנרגיה למציאות יום-יומית המשפיעה על חייהם של מיליארדים ברחבי העולם. "אנחנו בסופו של עידן. הסתיימה תקופת האנרגיה הזולה", אמר החודש מנכ"ל חברת הנפט "בריטיש פטרולאום" (BP), טוני הייווארד, בעקבות הזינוק החד במחיר הנפט שחל במהלך החודש. הוא הבהיר שקצב הפקת הנפט בעולם נמוך מכדי לענות על הביקוש הגובר. ההוכחה הברורה ביותר למשמעותו של המצב החדש מצויה בנתוני התחבורה בארה"ב. לראשונה זה שנים, נרשמה בארה"ב ירידה משמעותית בשימוש במכוניות פרטיות - אחד הסמלים המרכזיים של אתוס ההצלחה האמריקאי. 74% מהאמריקאים אמרו שישקלו מחדש אם לנסוע לעבודה במכוניתם אם מחיר הבנזין יעלה על 4 דולר לגלון - תחזית שהתממשה זה מכבר.

<http://www.haaretz.co.il/hasite/spages/991383.html>

פליטות גזי החממה הגלובליות עלו ב- 3% ב-2007

לפי דוח של הסוכנות ההולנדית להערכה סביבתית, פליטות גזי החממה של סין עלו בשמונה אחוזים ב-2007, והמדינה אחראית לשני-שלישים מהעלייה בפליטות הגלובליות של שנה שעברה, שמסתכמת ב-3.1%. כיום מעריכים שפליטות גזי החממה של סין גבוהות בכ-14% מאלו של ארה"ב, והמדינה אחראית לכ-25% מכלל הפליטות הגלובליות, כשאררה"ב אחראית לכ-21%, האיחוד האירופי עם 12%, הודו עם 8% ורוסיה עם 6%. יחד, מדינות אלו אחראיות לכ-71% מסך כל הפליטות הגלובליות. דוח של הבנק העולמי מראה, עם זאת, כי סין ניצבת בראש רשימת מוכרות אשרות הפחתת גזי החממה בעולם, כשחלקה בשוק הפחמן העולמי עומד על 73%.

<http://www.environmentalleader.com/2008/06/16/global-ghg-up-3-china-leads-the-pack>

יותר סופרמרקטים מציגים תוויות פחמן

יותר ויותר סופרמרקטים באיחוד האירופי ממתגים מוצרים בתוויות פחמן כדי להעיד על טביעת הרגל הפחמנית שלו. בין המדווחות ניתן למצוא את Migros השוויצרית שתמתג מוצרים שלה וכן של ספקיה וגם את רשת הסופרמרקט הצרפתית Casino שהציבה לה למטרה מיתוג של 3,000 מוצרים עד סוף 2008.

<http://www.environmentalleader.com/2008/06/17/more-eu-grocers-introducing-carbon-labels>

בקרוב ניתן יהיה למצוא בין המוצרים הממותגים פחמנית גם את הבירה היפנית Sapporo:

<http://www.environmentalleader.com/2008/06/20/sapporo-plans-carbon-labels-for-beer/>

חדש בנגב: "מגדל אור" להפקת אנרגיה סולארית

בדימונה נחנך החודש מרכז פיתוח חדש לאנרגיה סולארית בשיטת "מגדל אור" - 1,600 מראות הפרושות על פני שטח של כ-70 דונם, ומכוונות כולן לדוד שנמצא במרומי מגדל בגובה 60 מטר. המתקן החדש, של חברת "בריטיש-סורס אנרג'י" וחברת הבת הישראלית שלה "לוז 2" ישמש את החברות להמשך פיתוח הטכנולוגיה, לניסויים ובדיקות ציוד ותפעול. המתקן כולל, כאמור, 1,600 מראות (הליוסטטים) הניצבות על מתקנים המאפשרים שליטה על זווית ההטייה שלהן כלפי השמש. באמצעות מחשב מרכזי נשלטות המראות כך שיכוונו כולן את קרני השמש לעבר דוד חימום שניצב בראש מגדל. חום השמש המשוגר במרוכז לעבר הדוד מחמם את המים שבתוכו עד לטמפרטורה של יותר מ-550 מעלות צלזיוס. הקיטור שנוצר מפעיל טורבינה שמפיקה חשמל.

<http://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-3554190,00.html>

ומחקר חדש מראה כי מחירי האנרגיה הסולרית יהיו תחרותיים עד 2015:

<http://uk.reuters.com/article/oilRpt/idUKN1738063420080617>

בכירים בתעשיית הנפט: תם עידן האנרגיה הזולה

בספטמבר 2003, לפני פחות מחמש שנים, עלתה חבית נפט 25 דולר. מאז, חודש אחרי חודש, מטפסים מחירי הנפט בהדרגה, ושוברים שיא אחרי שיא. אלא שמבחינת רוב תושבי המדינות המפותחות, מחיר הנפט היה עד לאחרונה נתון מספרי, שהעסיק בעיקר את קוראי המדורים הכלכליים. בחודשים האחרונים, כשעליית המחירים ההדרגתית התחלפה באופן בלתי חזוי בזינוקים

מחויבות, שקיפות ודיווח

ובאוקלוסייה סביבם. מוקד הביקורת הוא קבוצת האגמים הגדולים המשתרעים בין צפון ארה"ב לבין קנדה, ומכילים כמעט 20% מכלל המים המתוקים בעולם. ב-2001 החלה החברה בשאיבת 2 מיליון ליטר מים ביום מהאגמים, שהופצו תחת אחד המותגים שלה. תושבי האזור, שראו לנגד עיניהם את הפגיעה בסביבה, תבעו את נסטלה.

<http://www.calcalist.co.il/articles/0,7340,L-3080289,00.html>

SoftLayer מפחיתה אריזות ב-80%

חברת SoftLayer החלה לשווק שרתים שארזים ב-80% פחות אריזות. לפי נתוני ה-EPA תכנית האריזות החדשה שלהם תחסוך כ-750 עצים בשנה. מאז משלוח השרת הראשון שלהם בשנת 2006, SoftLayer אומרת שהיא החלה להפעיל תכנית מיחזור במרכז המידע שלה, הפחיתה כ-3.5 ק"ג של אריזות לכל שרת וכן הפסיקה משלוחים של רכיבים לא הכרחיים וחבורות הסברה. בשנה שעברה SoftLayer הצטרפה ל-Green Grid, קונצרן של חברות הפועלות למען יעילות אנרגטית במרכזי מידע ומערכות מיחשוב.

<http://www.environmentalleader.com/2008/06/09/softlayer-cuts-packaging-by-80>

סקר עולמי: ל-50% מהחברות אין אסטרטגיית קיימות

בסקר שנערך ב-25 מדינות בעולם נמצא של-50% מהחברות אין אסטרטגיית קיימות. מנכ"לי חברות היוו את רוב העונים לסקר. למרות שרק למחצית מהחברות, כאמור, יש אסטרטגיה כיום, 55% אמרו שקיימות תלך ותהיה בעלת חשיבות יותר ויותר גבוהה ומצריכה משאבים מוגברים ותשומת לב גבוהה יותר מבעבר. לחברות שכן הטמיעו אסטרטגיה כזאת יש סיכוי גבוה יותר לשפר את התגובה לרגולציה הגוברת. ממצאים נוספים מהסקר:

- מנכ"לי חברות הם המניעים המרכזיים להחלטות קיימות.
- "שיפור התדמית של החברה" באמצעות תוכניות קיימות דורג בניקוד גבוה יותר מהגדלת הכנסות.
- חברות דירגו צמצום צריכה והגברת הפיקוח על זיהום כחשובים יותר מטיפול בצרכים חברתיים כגורמים מניעים באסטרטגיית הקיימות שלהן.

<http://www.environmentalleader.com/2008/06/09/softlayer-cuts-packaging-by-80>

טיוטה פרסמה "אפס פליטות" ונמצאה אשמה בהטעה

הרשות לסטנדרטים בפרסום בבליגיה קבעה כי הפרסומת לטיוטה פריוס היא מטעה. לדברי מגיש התלונה הניסוח בו בחרה החברה מטעה צרכנים. לדבריו: "יצרניות של מכוניות משתמשות ב"גריןווש" בפרסומותיהן ומבלבלות את הצרכנים. אם טיוטה רצינית לגבי "אפס פליטות" למה היא מחבלת ביעד שרוצים להציב עד 2012 ל-120 גר' פחמן בלבד לק"מ"? בנוסף, הפרסומת לא עומדת בכללי האיחוד האירופי שמחייבים הצגת נתוני פליטות. פרסומת נוספת שנמצאה מטעה היא זו של חברת לקסוס בה נאמר: "ביצועים מרשימים. פליטות נמוכות. אפס אשמה". לדברי הפוסקים יש בביטוי "אפס אשמה" כדי להעיד על אפס או מעט מאוד פגיעה סביבתית. דוח של הרשות הבריטית לסטנדרטים בפרסום מצא כי כמות הפניות בנוגע להטעה בפרסומות בצורת "גריןווש" מכפילה את עצמה משנה לשנה. בנוורבגיה, כדי להתמודד עם טענות שאלה פרסמו קווים מנחים בהם התבקשו מפרסמים שלא להשתמש במונחים "רוק", "ידידותי לסביבה" וכדומה בפרסום מכוניות.

<http://www.environmentalleader.com/2008/06/19/toyota-zero-emissions-ad-ruled-misleading>

לשיפוט הציבור: הרשימה השחורה של החברות

המחאה הציבורית והשפעתם של צרכנים על חברות מסחריות בולטים מאוד בארה"ב. אחד הגופים הפעילים בתחום הוא Corporate Accountability International, שמפרסם מדי שנה את "היכל הבושה": רשימה שחורה של חברות מזיקות, שפועלות לעיתים תחת אצטלה של דאגה לכדור הארץ ולצרכנים. בין החברות ברשימה מופיעה לדוגמה חברת מאטל, שבסוף 2007 התגלו בצעצועים מתוצרתה רעלים שעלולים לגרום לילדים נזקים קשים. מאטל, שמוכרת בזכות בובות ברבי, מכוניות מאצ'בוקס וצעצועי פישר-פרייס, הורידה מהמדפים 2 מיליון מוצרים אחרי שהתגלה כי יש בהם רמה מסוכנת של עופרת - בכמה מקרים פי 180 מהמותר בתקן. על פניו, אפשר לראות בהורדת הצעצועים אקט אחראי של חברה שמנסה לשמור על בריאות לקוחותיה. בפועל, מאטל פעלה בשנים האחרונות מאחורי הקלעים כדי להשפיע על קובעי המדיניות בווינגטון לדחות הצעות חוק שיחמירו את תקן הבטיחות של צעצועים - מה שהיה מייקר את עלויות הייצור.

חברה נוספת ברשימה היא חברת נסטלה. דוח של CAI מגלה שבשנים האחרונות ביצעה נסטלה מהלכים כדי לשמר את יתרון הגודל שלה בשוק, גם במחיר של פגיעה במקורות טבע ציבוריים

חוק "שיקום קרקעות מזוהמות" אושר בקריאה טרומית

הכנסת אישרה בקריאה טרומית את הצעת חוק שיקום קרקעות מזוהמות ברוב של 12 בעד, ללא מתנגדים וללא נמנעים. הצעת חוק שיקום קרקעות מזוהמות שנוסחה על ידי אדם טבע ודין, והוגשה על ידי חברי הכנסת אופיר פינס, מיכאל מלכיאור, דב חנין, דני יתום ומשה גפני מסדירה לראשונה את חובת ההערכה והשיקום של קרקעות מזוהמות, תוך הטלת עיקר האחריות על המזהם. המצב היום הוא שאתרים רבים ברחבי הארץ מזוהמים בחומרים רעילים ומסוכנים לאדם ולסביבה. אחת הבעיות בטיפול בקרקעות מזוהמות היא היעדר מיפוי ותיעוד. על פי ההצעה, המשרד להגנת הסביבה יאמץ מנגנון טיפול בחלקת אדמה שהוגדרה כמזוהמת ולרשות הציבור יועמד מרשם קרקעות מזוהמות ארצי ותוקם קרן ייעודית לשיקומן. צווי שיקום שיוציא המשרד להגנת הסביבה לגורמים המזהמים או לאחראים על הקרקע יהיו מחייבים ואי ביצועם יגרור קנס של למעלה מ-200 אלף שקל. אי דיווח על קרקע מזוהמת יגרור ענישה של עד שישה חודשי מאסר.

<http://www.maariv.co.il/online/1/ART1/742/856.html>

משרד התמ"ת מזהיר: הפשע המאורגן ייכנס לשוק השקיות

חוק שקיות הניילון, אם יאושר, עשוי להביא למעורבות של הפשע המאורגן בשוק השקיות, מזהיר משרד התעשייה והמסחר (תמ"ת). הצעת החוק של ח"כ אסתר רינה טרטמן מציעה לקבוע כי רשתות השיווק יחויבו לגבות שקל על כל שקית ניילון "מרשרשת" עם ידיות, במטרה לצמצם דרסטית את צריכת השקיות בישראל. ראש תחום פלסטיקה וגומי במשרד התמ"ת, אילן דיבון, הזהיר כי "החוק הזה יגרום תוך יום ליצירתו של שוק שחור. נציגים של משפחות פשע יישבו מחוץ לסופרים וימכרו שקיות בזול כמו שקרה בחוק הפיקדון (למיחזור בקבוקים)". על רקע זה הציע המשרד לגבות רק חצי שקל בעבור כל שקית. טרטמן טענה בתגובה שעמדת משרד התמ"ת "מעידה על חוסר הבנה מהותית. אין כל קשר לחוק הפיקדון ועובדה שאין מעורבות של הפשע המאורגן בשום מקום בעולם שבו החוק הזה עובד".

<http://themarkercaptain.co.il/hasite/pages/ShArtPE.jhtml?itemNo=990032&subContrassID=21&sbSubContrassID=0>

חוק הכימיקלים האירופאי – בעל השלכות עולמיות

החודש הועברו באיחוד באירופי תקנות חדשות בנוגע לשימוש בכימיקלים בתעשייה. אחת הסיבות העיקריות לחקיקה של תקנות אלו היא הדאגה הגוברת של צרכנים לחשיפה לחומרים מסרטנים ודרישתם לחקיקה בנושא. החוק החדש קובע שיצור שרוצה להשתמש בכימיקל מסוים חייב להוכיח, לפני שימושו בחומר, שהוא אינו מסכן את הציבור. תקנות נוקשות אלה הפוכות מהחקיקה הקיימת בארה"ב שם חובת ההוכחה היא על מי שטוען שהחומר מסוכן, אך מתוקף יחסי המסחר בין האיחוד האירופי לארה"ב, הן תחייבנה גם שינויים מהותיים בתעשייה האמריקאית. לדברי יצרנים שם, יישור קו עם האיחוד האירופי ייקר במיליארדים את הייצור שלהם, דבר שכנראה יגרום להתייקרותם של מוצרים רבים.

באיחוד האירופי משוכנעים שהחקיקה החדשה תפעל גם בארה"ב החל מהעשור הבא. קשה לדעת כיצד חקיקה זו תשפיע על מוצרים שנמכרים בתוך ארה"ב אך העובדה היא שיצרנים כבר מחפשים אלטרנטיבות לכימיקלים שמשמשים לייצור של אלפי מוצרים שונים- החל מקסדות לאופניים ועד ליליונות במקלחות.

<http://www.enn.com/sci-tech/article/37394>

קרנות פנסיה יצטרכו לחשוף מדיניות השקעות בסביבה

ח"כ גלעד ארדן הגיש החודש הצעת חוק המחייבת את קרנות הפנסיה לפרסם ולגלות את מדיניות השקעתן בנושאים סביבתיים. לפי ההצעה, היועצים הפנסיוניים יחויבו לגלות את מדיניות ההשקעה בתהליך השיווק של קרנות הפנסיה לציבור ובאיזו מידה מדיניות זו מתחשבת בשקולים חברתיים סביבתיים. הצעת החוק נועדה לעודד השקעה המביאה לידי ביטוי גם שקולים של אחריות חברתית סביבתית, וזאת מתוך תפיסה כי ההון צריך לתת ביטוי למערכת העדפות של המשקיעים, ולאפשר להם לבחור בין מסלולי השקעה שונים גם בהתאם לתפיסת העולם המוסרית-סביבתית המנחה אותם. לדברי ארדן, "הצעת החוק מהווה ביטוי לתהליך גלובלי של הטמעת שקולים סביבתיים וחברתיים בשוק, משקפת את הפרקטיקה הקיימת במדינות רבות ביניהן אנגליה, אוסטרליה וקליפורניה, ועתידיה לצמצם את הפער הקיים בין שוק ההון הישראלי לשווקים הזרים בהקשר זה".

<http://www.nrg.co.il/online/16/ART1/747/607.html>